

Izveštaj o rezultatima istraživanja o spremnosti OSI na participaciju u političkom životu

- Uspješno sprovedeno istraživanje od strane NVU “Gradjanski aktivizam” kao rezultat projektne aktivnosti na projektu “Za aktivniju participaciju” podržanom od strane Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, na uzorku od 350 građana, iz opšte populacije, koji su i sami lica sa invaliditetom, a sa teritorije cijele Crne Gore
- Metod odabira: namjerni uzorak
- Metod prikupljanja: licem u lice/terenski i telefonskim putem
- Mjesto: Podgorica, Nikšić, Danilovgrad, Bar, Kolašin, Mojkovac, Bijelo Polje, Kotor, Tivat
- Datum: od 01.04.2024. do 01.09.2024.

I
s
t
r
a
ž
i
v
a
n
j
e

Rezultati istraživanja:

1. Nivo poznavanja izbornih prava:

Vrlo visok: 30%

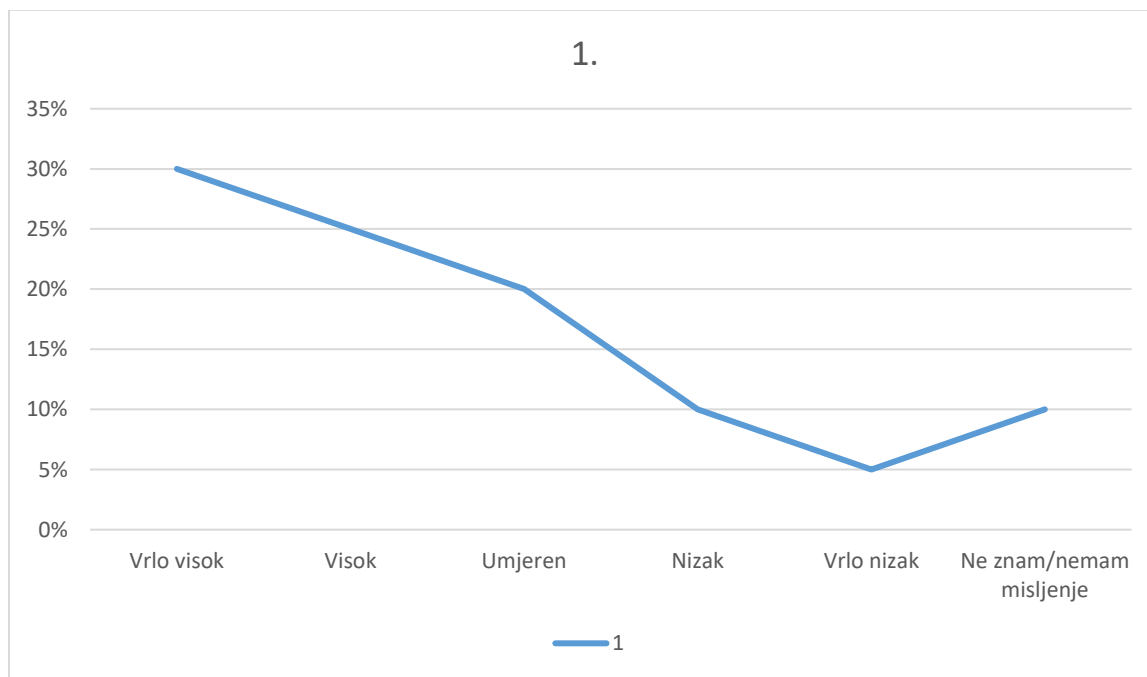
Visok: 25%

Umjeren: 20%

Nizak: 10%

Vrlo nizak: 5%

Ne znam / Nemam mišljenje: 10%

Komentar:

Rezultati ankete pokazuju da 55% ispitanika smatra da je stepen poznavanja izbornih prava slab. Ovo ukazuje na značajan problem neznavenosti o ovom pitanju u društvu, što sugerise potrebu za povećanjem svijesti i edukacijama kako bi se smanjila diskriminacija i poboljšao položaj osoba sa invaliditetom.

2. Percepcija crnogorskog političkog života iz ugla OSI:

Vrlo pozitivno: 15%

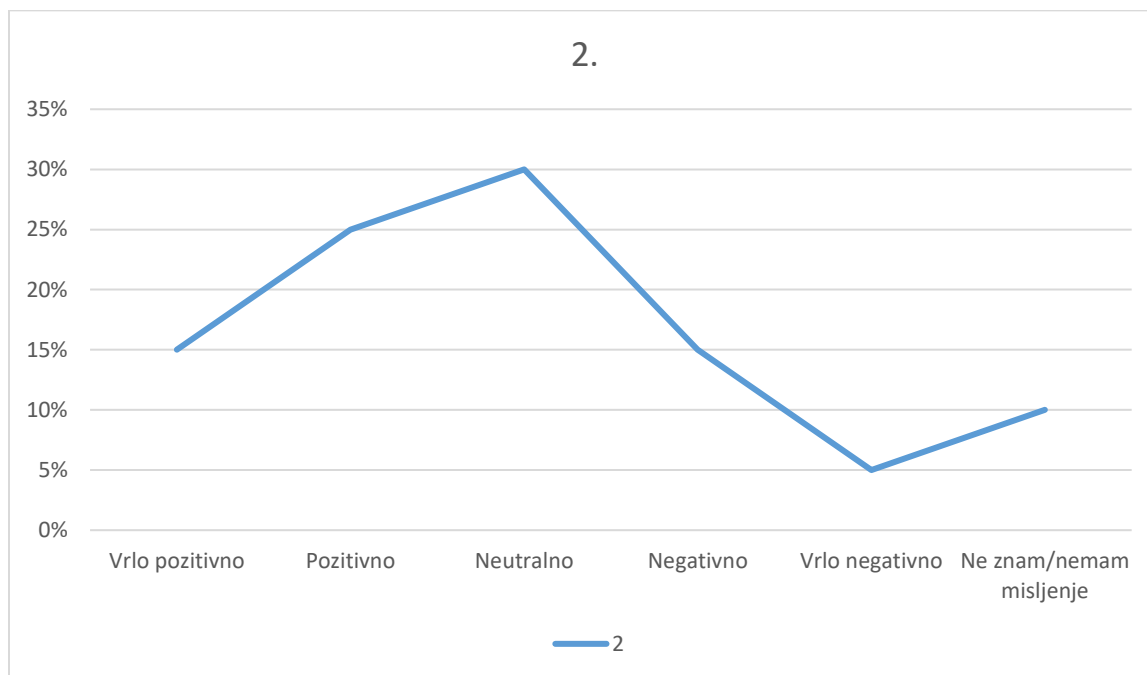
Pozitivno: 25%

Neutralno: 30%

Negativno: 15%

Vrlo negativno: 5%

Ne znam / Nemam mišljenje: 10%

Komentar:

Istraživanje pokazuje da 40% ispitanika ima pozitivan ili vrlo pozitivan stav prema osobama sa invaliditetom na pozicijama donosioca odluka, dok 30% ima neutralan stav. Ovo je ohrabrujuće, jer sugerise da postoji pozitivan pomak u percepciji, iako 20% ispitanika i dalje ima negativan stav, što ukazuje na potrebu za dodatnim naporima u promociji inkluzivnosti.

3. Kvalitet izbornog zakonodavstva iz perspektive osoba sa invaliditetom:

Odličan: 10%

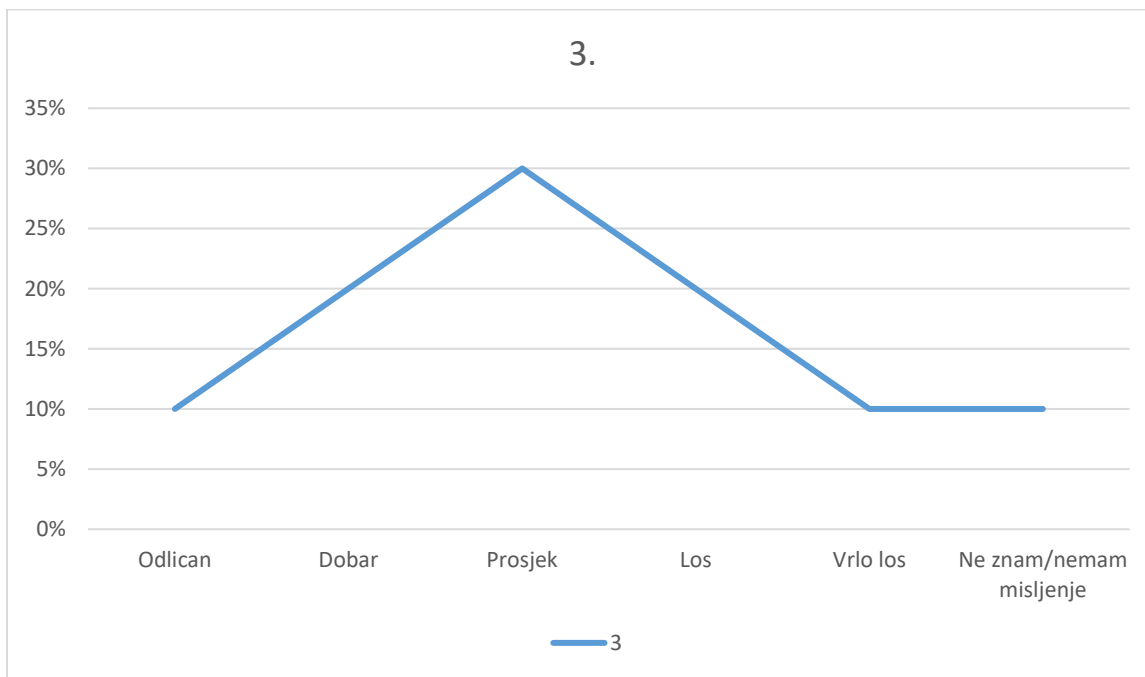
Dobar: 20%

Prosjeak: 30%

Loš: 20%

Vrlo loš: 10%

Ne znam / Nemam mišljenje: 10%

Komentar:

Većina ispitanika (60%) smatra da je kvalitet izbornog zakonodavstva u najboljem slučaju prosječan, dok 30% smatra da je loš ili vrlo loš. Ovo ukazuje na potrebu za reformama izbornog zakonodavstva kako bi se bolje zadovoljile potrebe osoba sa invaliditetom, omogućujući im ravnopravno učešće u političkom procesu.

4. Spremnost na politički angažman osoba sa invaliditetom u političkom životu:

Veoma visoka: 5%

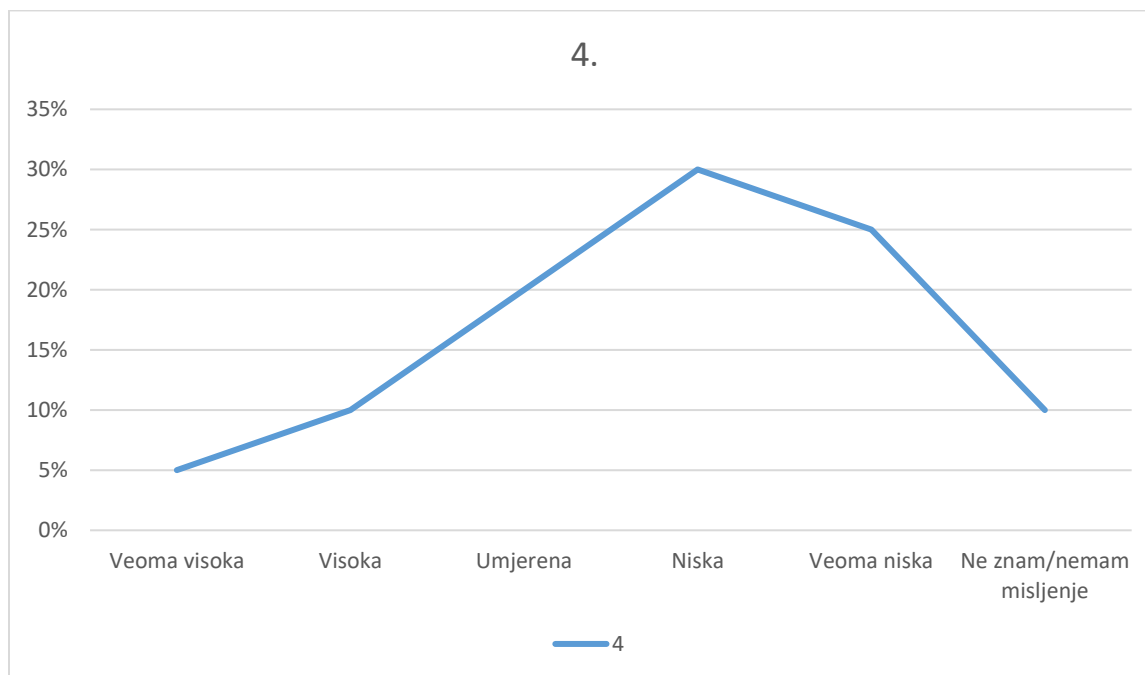
Visoka: 10%

Umjerena: 20%

Niska: 30%

Veoma niska: 25%

Ne znam / Nemam mišljenje: 10%

Komentar:

Većina ispitanika (55%) smatra da je zastupljenost osoba sa invaliditetom u politici niska ili veoma niska. Ovo ukazuje na značajan nedostatak inkluzivnosti u političkom životu, što je jasan znak da je potrebno više napora da se poveća učešće osoba sa invaliditetom na svim nivoima političkog odlučivanja.

5. Ključni nedostaci političkih aktera i donosioca odluka iz ugla poštovanja prava OSI:

- Nedostatak pristupačnosti:

70% ispitanika jasno je definisalo da politički akteri i donosioci odluka ne obraćaju dovoljno pažnje na fizičku pristupačnost za OSI (npr. javne zgrade i infrastruktura).

65% je odgovorilo da se ne obezbeđuju informacije u dostupnim formatima za OSI, što se odnosi na informacionu pristupačnost.

- Nedovoljna zakonska regulativa i sprovođenje:

60% ispitanika dalo je odgovor da politički akteri ne podržavaju ili iniciraju donošenje specifičnih zakona koji se odnose direktno za prava OSI.

Dok je 75% ispitanika definisalo da donosioci odluka ne sprovode ni postojeće zakone o pravima OSI na adekvatan način.

- Diskriminacija i predrasude:

80% ispitanika jasno je konstatovalo da se politički akteri ne bave dovoljno politikama koje promovišu zapošljavanje OSI.

50% ispitanika tvrdi da donosioc odluka i dalje zadržava ili ne suzbija negativne stavove prema OSI.

- Nedovoljna uključenost OSI u proces donošenja odluka:

85% ispitanika smatra da politički akteri ne omogućavaju adekvatno uključivanje OSI u političke procese i donošenje odluka.

70% ispitanika smatra da donosioci odluka rijetko konsultuju organizacije koje predstavljaju OSI.

6. Komentari i sugestije u vezi sa položajem osoba sa invaliditetom u političkom životu:

Glavni komentari:

- Potrebna je veća podrška i vidljivost osoba sa invaliditetom u političkom životu.
- Povećanje broja osoba sa invaliditetom na rukovodećim pozicijama.
- Unapređenje zakonodavnog okvira kako bi se olakšao politički angažman osoba sa invaliditetom.

- Edukacija šire javnosti o pravima i sposobnostima osoba sa invaliditetom.

Analiza komentara:

Komentari i sugestije ispitanika ukazuju na potrebu za većom podrškom i vidljivošću osoba sa invaliditetom u političkom životu. Ispitanici su istakli potrebu za povećanjem broja osoba sa invaliditetom na rukovodećim pozicijama i unapređenjem zakonodavnog okvira kako bi se olakšao njihov politički angažman. Takođe, edukacija šire javnosti o pravima i sposobnostima osoba sa invaliditetom smatra se ključnom za poboljšanje njihove percepcije i smanjenje diskriminacije.

Zaključuje se:

Da rezultati ukazuju na značajne izazove i percepcije vezane za diskriminaciju i politički angažman osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori. Rezultati pokazuju da većina ispitanika prepoznaje visoki stepen diskriminacije i nedovoljnu zastupljenost osoba sa invaliditetom u politici. Ovo naglašava potrebu za daljim radom na poboljšanju inkluzivnosti i zakonodavnih okvira, kao i za edukacijom šire javnosti o pravima i sposobnostima osoba sa invaliditetom.

Analizom rezultata može se identifikovati nekoliko ključnih oblasti koje zahtijevaju pažnju i akciju.

1. Diskriminacija OSI:

Rezultati ukazuju na to da 55% ispitanika smatra da je diskriminacija osoba sa invaliditetom među opštom populacijom visoka ili vrlo visoka. Ovaj podatak jasno ukazuje na potrebu za povećanjem svijesti i sprovođenjem edukativnih kampanja koje bi pomogle u smanjenju predrasuda i negativnih stavova prema OSI. Borba protiv diskriminacije mora biti multidimenzionalna, uključujući zakonodavne promjene, promociju inkluzivnih praksi i edukaciju od najranijeg uzrasta.

2. Percepcija OSI na pozicijama donosioca odluka:

Sa 40% ispitanika koji imaju pozitivan ili vrlo pozitivan stav prema tome da osobe sa invaliditetom trebaju da budu na pozicijama donosioca odluka, vidi se spremnost OSI na učešće u političkom životu. Ipak, značajan procenat ispitanika (20%) i dalje ima negativan stav, što naglašava potrebu za kontinuiranim naporima u promovisanju uspješnih primjera i modela ovakvog postupanja. Ovaj proces uključuje ne samo promjenu percepcije javnosti već i osiguravanje da osobe sa invaliditetom imaju podršku i resurse potrebne za efikasno obavljanje svojih dužnosti.

3. Kvalitet izbornog zakonodavstva:

Većina ispitanika (60%) smatra da je kvalitet izbornog zakonodavstva prosječan ili loš iz perspektive OSI. Ovo ukazuje na potrebu za reformama koje će osigurati da izborni proces bude pristupačan i inkluzivan za sve građane. Potrebno je raditi na uklanjanju fizičkih i administrativnih barijera koje otežavaju političko učešće OSI, kao i na unapređenju zakonodavnog okvira koji će podržavati njihovo pravo na ravnopravno učešće u političkom životu

4. Zastupljenost OSI u politici:

S obzirom da većina ispitanika (55%) smatra da je zastupljenost OSI u politici niska ili veoma niska, jasno je da postoji značajan nedostatak inkluzivnosti. Da bi se ovo promijenilo, potrebno je sprovesti strategije koje će podstaći veće učešće OSI u političkim procesima, uključujući kvote za zastupljenost, obuke za političko angažovanje i podršku političkim organizacijama koje promovišu inkluzivnost.

5. Komentari i sugestije:

Komentari ispitanika jasno ukazuju na potrebu za većom podrškom i vidljivošću OSI u političkom životu. Prepoznata je potreba za povećanjem broja OSI na rukovodećim pozicijama i unapređenjem zakonodavnog okvira kako bi se olakšao njihov politički angažman. Takođe, edukacija šire javnosti o pravima i sposobnostima OSI smatra se ključnom za poboljšanje njihove percepcije i smanjenje diskriminacije.

Preporuke:

Potreba za sveobuhvatnim zakonodavnim reformama: Potrebno je unaprijediti zakonodavni okvir kako bi se osiguralo da OSI imaju ravnopravne šanse za političko angažovanje i da se uklone sve barijere koje otežavaju njihov politički angažman.

Promocija pozitivnih primjera: Mediji i javne kampanje treba da promovišu pozitivne primjere OSI na pozicijama donosioca odluka kako bi se smanjila stigmatizacija i podstakla inkluzija.

Edukacija i podizanje svijesti: Potrebno je kontinuirano raditi na edukaciji opšte populacije o pravima i sposobnostima OSI kako bi se smanjile predrasude i diskriminacija.

Podrška i osnaživanje OSI: Razvijanje programa koji će osnažiti OSI i pružiti im potrebne resurse za aktivno učešće u političkom životu.

Prikazani rezultati predstavljaju važan korak ka razumijevanju percepcije političkog angažmana OSI i ukazuju na konkretne korake koje treba preduzeti kako bi se poboljšao njihov položaj u društvu.

Ovo istraživanje pruža dragocjene uvide u percepciju diskriminacije i političkog angažmana osoba sa invaliditetom (OSI) među građanima Crne Gore. Analizom rezultata mogu se identifikovati ključne oblasti koje zahtevaju pažnju i akciju.